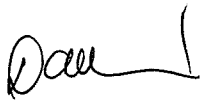

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

5/5

Előterjesztő: Pintér Attila képviselő	
A képviselő-testületi ülés időpontja: 2015. június 25.	.....sz. napirend
Tárgy: Javaslát Országzászló felállítására vonatkozó döntések meghozatalára	
A napirendet <u>nyílt/zárt</u> ülésen kell tárgyalni, a döntés elfogadásához egyszerű/ <u>minősített</u> szavazattöbbség szükséges.	
ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: VÁROSFELJESZTÉSI ÉS FŐÉPÍTÉSI ÜGYOSZTÁLY FŐÉPÍTÉSI IRODA	
KÉSZÍTETTE: IVÁNYI GYÖNGYVÉR, PINTÉR ATTILA	
PÉNZÜGYI FEDEZETET <u>IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL</u> , IGAZOLÁS:	<i>szükség a költségek fedezésére.</i>
JOGI KONTROLL:	<i>szükség.</i>
BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:	
 2015 JÜN 16. DANADA-RIMÁN EDINA JEGYZŐ	
Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság véleményezi	X
Emberi Erőforrás Bizottság véleményezi	X
<u>Határozati javaslat a bizottságok számára:</u>	
A Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását. Az Emberi Erőforrás Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.	

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

Mint ismeretes, évek hosszú sora óta vidéken és a fővárosban egyaránt kerülnek avatásra, vagy újjáavatásra az országzászlók, melyek a trianoni tragédia utáni években váltak tiltakozó mozgalommá, de a szovjet megszállás éveiben tiltottak voltak, elbontásra kerültek. Ezek az emlékhelyek kimondottan az országot megcsonkító békediktátumra hivatottak felhívni a figyelmet, s ezzel egyenértékű emlékmű jelenleg nem található kerületünkben. Példaértékű ilyen helyreállított emlékmű a XVII. kerületi és a csepeli, míg több hiányosságának és a divatos újragondolásnak köszönhetően méltatlan az óbudai országzászló.

Az országzászló mozgalom 3 olyan feltételt szabott, amelyek teljesülése esetén lehet beszélni az eredeti állapotról. Ezek: a Nagy-Magyarország sematikus ábrájának szerepeltetése az emlékmű előoldalán; az "így volt így lesz" felirat szerepeltetése, vagy a zászlón magán, vagy az emlékmű előoldalán; valamint az angyalos középcímer használata a lobogón és annak félárbocon tartása. Az 1. sz. melléklet tartalmazza az országzászló általános ismertetését, a 2. sz. mellékletben pedig egykori és ismét felállított országzászlókról találhatóak fényképek.

ÉRKEZETT

2015 JÜN 17

18³⁰ 65

Hosszas kutatómunkával sikerült kideríteni az egykori, józsefvárosi Országzászló feltételezett helyét és felállításának idejét. A józsefvárosi Országzászlót 1935-ben a 870 férőhelyes hajléktalan szállónál a Kerepesi út 23/a.-nál adták át. Íme, egy korabeli írás róla:

A székelyfőváros Kerepesi-úti hajléktalanok menhelyén országzászlót állítottak fel, ahol a sorsüldözött menhelyi lakók könnyes szemekkel vettek körül a közös munkával megteremtett falárbcóra vont lobogót, melyet az Országzászló Nagybizottsága nevében Nagy Iván dr. társelnök avatott fel. A fővárost Borbíró és Pálffy gondnokok képviselték.

Azonban 1935-ben a mai Rákóczi utat hívták Kerepesi útnak, így feltételezhető, hogy az emlékmű a mai Uránia Nemzeti Filmszínház és a Rókus Kórház közötti területen állt.

A józsefvárosi Országzászló emlékmű fotóját alapos kutatómunka után sem sikerült megtalálni, így ennek beszerzésére és az országzászló terveinek elkészítésére pályázat kiírását tartom szükségesnek.

II. A beterjesztés indoka

Az emlékmű átadása a trianoni békediktátum aláírásának következő évfordulóján, 2016. június 4-én történhetne, azonban a szükséges kutatások, az esetleges pályázat lebonyolítása, az alkotás elkészítése szűken véve 1 évet igénybe vesz, ezért szükséges a döntés mielőbbi meghozatala.

Köztéri szobor, illetve emlékmű állítása a Képviselő-testület kizárólagos hatásköre.

III. Döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja egy országzászló állítása megfelelő környezetben a trianoni eseményekre emlékezés tiszteletére. Az eredeti emlékmű újjáalkotása lenne a cél, melynek felkutatására szakembert kell megbízni, bruttó 100e Ft összegben, amennyiben nincsen fellelhető anyag erre vonatkozóan, akkor új országzászlót kell állítani, melynek tervezésére és kivitelezésére képzőművészeti pályázat kiírása lenne célszerű.

Az emlékmű terveire és elkészítésére 10.000eFt + ÁFA fedezet szükséges, melyet javaslok az általános tartalék keret terhére biztosítani. Az elmúlt évek emlékműállításainak költségei tekintetében került kalkulálásra a fedezet (2011. évben a Horváth Mihály térre tervezett országzászlóra 10.000e Ft + ÁFA illetve bruttó 15.000e Ft-os árajánlat érkezett; a Teleki téri szoboregyüttes 15.500e Ft-ba; a Golgota téri Kettős-kereszt bruttó 7.300e Ft-ba került, a Mindszenty emlékműre 17.700e Ft+ÁFA összegű ajánlat érkezett; a zászlórudak zászlóval együtt 120e Ft + ÁFA /db költségűek).

IV. Jogszabályi környezet

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 42. § 8. pontja szerint a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át a köztéri szobor, műalkotás állítása.

A Képviselő-testület döntése az Mötv. 23. § (5) bekezdés 13. pontján, valamint a Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és használatának rendjéről szóló 18/2013. (IV. 24.) önkormányzati rendelet 5. § (2) bekezdés 23. pontján alapul.

Mindezek alapján kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy

1. országzászlót kíván elhelyezni a kerület területén.

Felelős: polgármester

Határidő: 2016. június 4.

2. felkéri a polgármestert, hogy szakértőt bizzon meg a Józsefváros területén volt eredeti országzászló helyének, terveinek felkutatására.

Felelős: polgármester

Határidő: 2015. szeptember 1.

3. a 2. pont tekintetében felkért szakértő díjazására 100e Ft fedezetet biztosít az általános tartalék terhére.

Felelős: polgármester

Határidő: 2015. szeptember 1.

4. amennyiben a kutatások alapján az eredeti emlékmű nem lelhető fel, képzőművészeti pályázatot ír ki az országzászló tervezésére és kivitelezésére

Felelős: polgármester

Határidő: 2015. november 1.

5. a 4. pont szerinti emlékmű tervezésére és kivitelezésére 12.700 e Ft fedezetet biztosít az általános tartalék terhére.

Felelős: polgármester

Határidő: 2015. szeptember 1.

6. a határozat 3. és 5. pontjában foglaltak miatt az Önkormányzat kiadás 11107-01 cím működési cél és általános tartalékon belül az általános tartalék – kötelező feladat – előirányzatáról 12.800,0 e Ft-ot átcsoportosít a kiadás 11601 cím – önként vállalt feladat – beruházási előirányzatára 12.700,0 e Ft-ot, dologi előirányzatára 100,0 e Ft-ot.

Felelős: polgármester

Határidő: 2015. június 25.

7. felkéri a polgármestert, hogy a határozatban foglaltakat a költségvetés következő módosításánál vegye figyelembe.

Felelős: polgármester

Határidő: a költségvetés soron következő módosítása

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Városfejlesztési és Főépítési Ügyosztály, Pénzügyi Ügyosztály

Budapest, 2015. június 15.

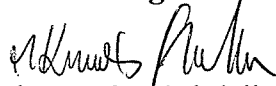

Pintér Attila
képviselő

Törvényességi ellenőrzés:

Danada-Rimán Edina

jegyző

nevében és megbízásából:

dr. Kovács Gabriella
aljegyző

2015 JÚN 15.

Amit az Országzászlóról tudni kell:

Az Országzászló, mely a világon egyedül álló emlékmű, mely az Urmánczy Nándor által megálmodott csodálatos gondolatra épül, hogy a számos bajunkat okozó trianoni fájdalom elleni harcunkat, először a fejekben kell megvívni. Egységbe kell kovácsolni a nemzetet!

Országzászlók állítását, minden esetben az adott település, vagy az onnét elszármazottak kezdeményezték. A főleg hímezett (lehetett nyomott is) lobogókat a budapesti szabadságtéren ünnepség keretében iktatták be, majd vitték az adott településre. Az emlékmű felállítása sokszor néhány évet is csúszhatott, hisz mindenki a legszebb emlékművet akarta felállítani a saját anyagi keretén belül.

Az első Országzászló (a Nagy-Magyarország megyéinek és fontosabb történelmi helyeinek földjét urnában egybegyűjtő és ezért Erekyés Országzászlónak nevezett) emlékmű, 1928. augusztus 20-án lett felavatva (a már 1921 óta álló az elszakított területek szobrai előtti területen) a budapesti Szabadságtéren.

1931-től előbb a csonka országban, majd 1938-tól a visszatért területeken is egyre több vidéki Országzászlót avattak. Körülbelül ezer településen állítottak 1944 nyaráig Országzászlót, amikor is a megszállók megakadályozták, hogy ez az építési hullám, akár minden településre eljuttassa a gyönyörű emlékművet.

Minden Országzászlón fel kellett tüntetni a jelmondatot az „Így volt, így lesz!” feliratot és az 1915-ös közép címet. Ezt legtöbbször magán a lobogókon jelenítették meg, de sokszor az emlékművön is szerepelt. A hétköznapi másod illetve harmad zászlókon a kiscímet is szerepeltethették.

Hogy néztek ki ezek az emlékművek?

Az Országzászló lobogót félárbocra húzták fel, jelképezve nemzetünk gyászát, és reményt adva, hogy egyszer visszatérnek területeink és akkor ismét az árboc tetejéig kúszhat fel a lobogó. Ezt rendeletben szabályozta az Erekyés Országzászló Nagybizottsága.

Minden Országzászlós emlékmű különbözött egymástól.

Az egyszerűbbek, melyek akár csak egy rúdból álltak, de a legtöbb település mivesebbre törekedett. Voltak termésköböl hármashalmot építő, beton alapzatokat építő és Turulmadarat, Hungáriát, Címeres szószerket építő települések.

Az árbocot leginkább ferde sávzással piros-fehér-zöld színűre festették, csúcsára sokszor az esküre emelt kezét helyezték, kettőskeresztet, Turulmadarat, országalmát vagy akár vasúti szárnyaskereket katona sisakkal is tehettek az árbocrúd legtetejére.

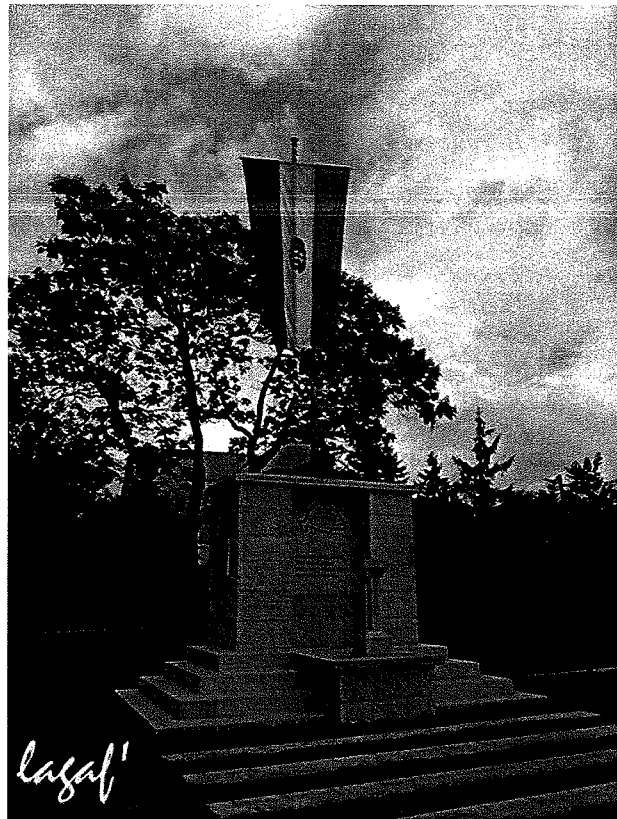
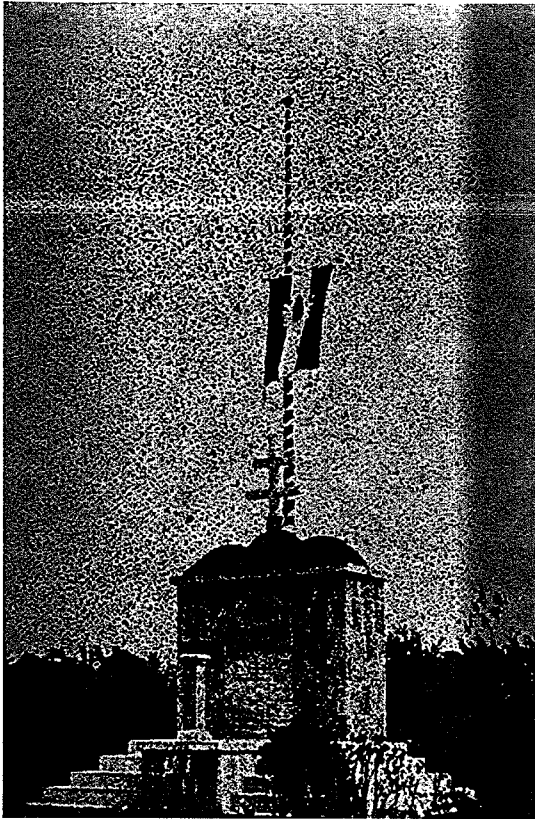
Több Országzászlót ereklyesként avattak fel, melyhez a 64 vármegye rögeit tartalmazó tasak vagy ládika földjét a Budapesti Erekyés Országzászló ereklyetartójából vették ki.

Visszafelé pedig az Országzászlót állító települések a vidéki Országzászlók mellől is küldtek be földet, (az Erekyés Országzászló Nagybizottságon keresztül) melyet időnként elhelyeztek a Szabadság téri Országzászló ereklyetartójába.

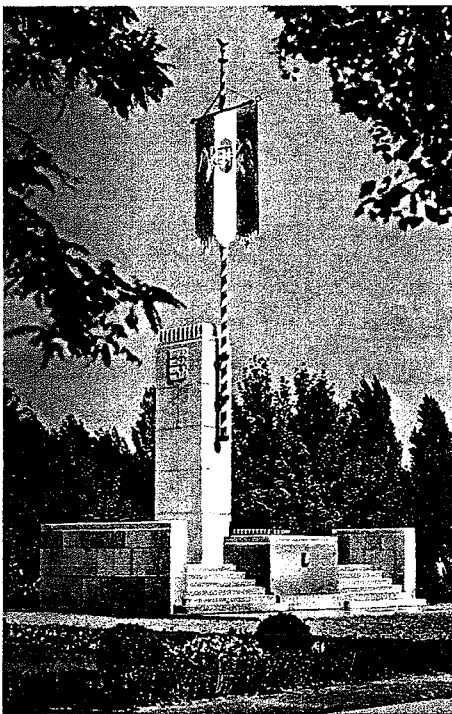
Előfordult sokszor az is hogy Világháborús emlékművel egyesített Országzászlót emeltek. Ennek köszönhetően nagyon sok Országzászló megmenekült a pusztítástól.

Nem csak települések állítottak Országzászlót, hanem sportegyesületek pályájukon, katonai alakulatok laktanyáikban, turista egyesületek turistaházaiknál, iskolák udvaraikon, vasúti alkalmazottak az állomásoknál, vagy a kisemberek kertjükben, szobájukban. Az előbbieket zártterületű Országzászlóknak, utóbbiakat asztali Országzászlóknak hívjuk. Sokszor alakítottak ki irredenta virágoskertet is címerrel vagy Nagy-Magyarországgal.

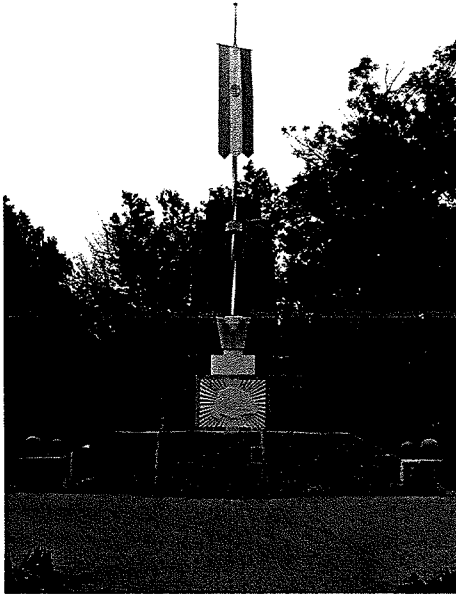
Országzászlók Budapesten akkor és most.

Az óbudai Országzászló 1941-ben félárbocon angyalos címerrel és az újragondolt visszaállított emlékmű több hibával napjainkban.

Az eredeti csepeli és az ahhoz hasonlatos újraállított emlékmű. Szent Imre tér.

Budapest XVII. kerület, Rákosmente és Budapest XV kerület pestújhelyi Országzászlója napjainkban.